

Práva a povinnosti prijímateľov v zariadení pre seniorov a zariadení opatrovateľskej služby

Práva prijímateľov

1. Právo na ochranu súkromia:

- pred vstupom na izbu prijímateľa sú zamestnanci povinní zaklopať a počkať na jeho súhlas, výnimky sú akceptovateľné iba v prípade ohrozenia zdravia alebo majetku prijímateľa resp. iných osôb;
- prijímatelia si môžu uzamykať izby, okrem prípadu, ak by uplatnenie tohto práva predstavovalo ohrozenie života alebo zdravia;
- možnosť uzamykania osobných vecí;
- na dvojlôžkových izbách je intimita, pri úkonoch vyžadujúcich súkromie, zaistená použitím závesov;
- zamestnanci sú povinní rešpektovať prania prijímateľa týkajúce sa odmietnutia prítomnosti personálu pri kúpaní alebo sprchovaní;
- pri kúpaní je nutné zachovať intimitu prijímateľa (kúpať jednotlivo, nie naraz viacerých prijímateľov, zatvárať dvere s použitím upozornenia o práve prebiehajúcim kúpaní);
- na dvojlôžkových izbách sú toaletné kreslá pri ich použití oddelené závesom.

2. Právo slobodne sa rozhodnúť a právo na primerané riziko:

- rozhodovanie prijímateľa, čo a ako si oblečie (zamestnanec môže len odporučiť);
- na možnosť samostatného prevádzkovania hygienických úkonov;
- prijímateľ rozhoduje sám, akým spôsobom a o koľkej bude vstávať;
- prijímateľ má právo nezapájať sa do aktivít;
- prijímateľ rozhoduje o svojom priebehu dňa;
- právo zapojiť sa do rozhodovania o živote;
- právo vypovedať zmluvu o poskytovaní sociálnej služby kedykoľvek aj bez uvedenia dôvodu;
- prijímateľ má možnosť výberu, kde, kedy a o koľkej (pri plnom rešpektovaní nočného pokoja) prijíma návštevu (možnosť využiť spoločné priestory), pri dvojposteľových izbách vždy po dohode so spolubývajúcim;
- prijímateľ má právo na primerané riziko (napríklad spojené s pobytom mimo zariadenie, s užívaním dopravných komunikácií, s odmietnutím užívania predpísaných liekov alebo doporučenej liečby, s odmietnutím jedla, používaním alkoholických nápojov a podobne);
- prijímateľ má právo na určenie dôverníka, teda dôvernej osoby, s ktorou môže konzultovať svoje slobodné rozhodnutia o podpore, poskytovaní sociálnej služby a s jej podporou realizovať rozhodnutia o osobných, právnych, finančných a ďalších záležitostiach.

3. Právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, na ochranu mena:

- prijímateľ je jedinečná osobnosť a má právo, aby boli rešpektované jeho osobné potreby a aby sa s ním zaobchádzalo s úctou a dôstojne za každých okolností;
- zamestnanci oslovujú prijímateľov požadovaným oslovením;

- zamestnanci prijímateľom vykazujú, alebo na základe dohody si vzájomne tykajú;
- oslovovanie rešpektuje postavenie prijímateľa, jeho vek a dôstojnosť, je prejavom úcty a rešpektu zo strany zamestnanca.

4. Právo na osobnú slobodu a slobodu pohybu:

- prijímatelia majú možnosť sa pohybovať v areáli zariadenia bez obmedzenia, okrem priestorov, kde nie je možný vstup z bezpečnostných dôvodov;
- prijímatelia nie sú obmedzovaní vo voľnom pohybe, môžu kedykoľvek opustiť priestory zariadenia (po ústnom oznámení službukonajúcemu personálu, navštevovať rodinu, priateľov, využívať miestne služby...), v prípade, že má prijímateľ problémy s orientáciou v prostredí, tak sa mu na zabezpečenie tohto práva zabezpečí sprevádzanie zamestnancom, resp. prijímateľom zvolenou osobou.

5. Právo sťažovať sa a právo na spravodlivé riešenie sťažnosti:

- prijímatelia majú možnosť prezentovať svoje názory, podnety, pripomienky aj sťažnosti verejne ústne i písomne, bez toho, že by boli zo strany zamestnancov obmedzení, napomínaní, upozorňovaní alebo iným spôsobom obmedzovaní.

6. Právo na slobodu myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery:

- zariadenie rešpektuje právo prijímateľa na slobodu vierovyznania;
- prijímatelia majú možnosť slobodne navštevovať rôzne kostoly, v prípade potreby aj v sprievode zodpovedného zamestnanca.

7. Právo na sociálne začlenenie:

- zariadenie sa snaží prispôbiť prevádzku tak, aby prijímatelia mohli žiť spôsobom života, ktorý je považovaný za bežný pri dodržiavaní pravidiel Domáceho poriadku;
- zariadenie pomáha prijímateľom s účasťou na spoločenskom živote, alebo pri účasti na výletoch, kultúrnych akciách, návštevách výstav, či pri účasti na športových podujatiach podľa výberu prijímateľov.

8. Právo vlastníť majetok:

- prijímateľ zostáva aj naďalej majiteľom svojich osobných vecí, cenností, finančnej hotovosti, vkladov na vkladnej knižke, nehnuteľností a pod.;
- po dohode s riaditeľkou je možné mať v zariadení aj vlastný nábytok (kreslo, poličku, obrázky, kvetiny,...);
- cennosti a finančnú hotovosť a osobné doklady si môže prijímateľ na požiadanie uložiť do úschovy zariadenia.

9. Právo na listové tajomstvo:

- listové zásielky a balíčky pre prijímateľov sú doručené doručovateľom priamo prijímateľom;
- prijímateľ obdrží svoju zásielku neotvorenú.

10. Právo prijímateľa podieľať sa na správe vecí verejných:

- prijímateľ nie je po dobu poskytovania sociálnej služby obmedzovaný na svojich politických právach;
- prijímateľ má právo voliť a byť volený, pokiaľ mu to umožňuje Ústava SR;
- prijímateľom je zabezpečená účasť na voľbách konaných v SR.

Povinnosti prijímateľov

1. Prijímateľ je povinný platiť úhradu za poskytovanú sociálnu službu v určenej výške a termíne podľa zmluvy o poskytovaní sociálnej služby. Ak prijímateľ nemá príjem alebo jeho príjem nepostačuje na platenie úhrady, môže úhradu za sociálnu službu alebo jej časť platiť iná osoba.
2. V priestoroch poskytovania sociálnej služby je zakázané fajčiť, okrem vyhradených priestorov.
3. V priestoroch poskytovania sociálnej služby nie je povolené vnášanie a prechovávanie zbraní, streliva, výbušnín, vyrábanie, držanie a distribúcia zakázaných psychotropných návykových látok, ako aj používanie otvoreného ohňa na izbách.
4. Dodržiavanie zásad osobnej hygieny a primeraného odievania je pre všetkých prijímateľov samozrejmosťou.
5. Prijímatelia nesmú vedome poškodzovať majetok zariadenia a svojvôľou či nedbanlivosťou znečisťovať budovu a areál zariadenia.
6. Prijímatelia sú zodpovední za veci, ktoré im zariadenie zapožičalo v rozsahu svojich reálnych možností. Ich stratu alebo poškodenie by mal prijímateľ, rodinný príslušník, opatrovník alebo blízka osoba ohlásiť bez meškania prítomným zamestnancom.
7. Prijímatelia musia v primeranom rozsahu dodržiavať protipožiarne a bezpečnostné predpisy a v prípade ohrozenia sa nimi riadiť. V prípade potreby sú povinní zúčastniť sa i prípadných školení oboznamujúcich s týmito predpismi a s konaním v prípade mimoriadnej udalosti.
8. Za hrubé a závažné porušenie Domáceho poriadku, ktorého dôsledkom môže byť ukončenie poskytovania sociálnej služby, sa považuje aj slovné a/alebo fyzické napádanie ostatných prijímateľov a zamestnancov, ohrozovanie života a zdravia iných osôb, neakceptovanie bežného života v zariadení a hrubé porušovanie dobrých mravov, ktoré sa nedá zdôvodniť zdravotným stavom prijímateľa.